

Jalostusta ilman genetiikkaa?

(Suomen Kuvalehti 34/2002)

Juuso-kevätuis jalostettiin ”siemeniä lajittelemalla, genetiikkaa ei ole sormeiltu” (Viikon kuva, SK 32/2002).

Kasvien perinnöllinen hyvyys on geeneissä, kertoi apotti **Mendel** jo vuonna 1866. Kaikessa jalostuksessa sormeillaan genetiikkaa, sillä ”jalostus on tuotantoeliön perimän muuttamista ihmisen toivomaan suuntaan” (Tammisola ja OECD 2000).

Ohra ja vehnä ovat itsesiittoisia, ja niiden lajike on puhdas linja. Se ei valinnalla muutu.

Ruis on ristisiittoinen, ja sen lajikkeet ovat yleensä perinnöllisesti kirjavia populaatioita. Lajiketta voidaan siksi jalostaa eteenpäin ”siemeniä lajittelemalla”.

Keskiajalla ruis oli miehen mittaista. Vieläkin se työntää turhaa olkea. Himmeliä kysyntä hiipuu - vehnä ja ohra on jo ohjattu jyvien tuottamiseen. Ruistakin kannattaisi kehittää. Olisiko genetiikasta apua?

JUSSI TAMMISOLA
KASVINJALOSTUKSEN DOSENTTI
HELSINKI